

Direktoratet for Kriminalforsorgen
Strandgade 100
1401 København K

Besøgsforholdene i Vestre Fængsel

26. februar 2025

1. Indledning

Den 4. september 2024 var ombudsmanden på tilsynsbesøg i Vestre Fængsel. Jeg har i dag sendt det afsluttende brev vedrørende tilsynsbesøget til fængslet med mine anbefalinger bl.a. vedrørende besøgsforhold.

På baggrund af bl.a. de oplysninger, ombudsmanden modtog i forbindelse med tilsynsbesøget, har jeg samtidig besluttet at indlede en egen drift-undersøgelse af besøgsforholdene i Vestre Fængsel. Jeg henviser til § 17, stk. 2, i lov om Folketingets Ombudsmand (lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013). Jeg beder således Direktoratet for Kriminalforsorgen, Områdekantoret i Kriminalforsorgen Øst og Københavns Fængsler (Vestre Fængsel) om udtalelser. Se nærmere nedenfor i afsnit 4. og 5.

Jeg bemærker, at den retssag, som førte til, at ombudsmanden den 16. november 2023 besluttede at indstille sin tidligere egen drift-undersøgelse vedrørende besøgsforhold i Vestre Fængsel, blev afsluttet ved Københavns Byrets dom af 14. maj 2024 og efter min vurdering ikke har betydning for de forhold, som jeg nu indleder en undersøgelse af.

Dok.nr. 25/00841-1/JKM
Bedes oplyst ved
henvendelse

+ bilag

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Oplysning om telefontid
og mulighed for personlig
henvendelse findes på
ombudsmanden.dk/kontakt

2. Oplysninger om besøgsforholdene

2.1. Oplysninger fra ombudsmandens tidligere iværksatte undersøgelse af besøgsforhold i Vestre Fængsel

Den 22. august 2023 indledte ombudsmanden en undersøgelse vedrørende besøgsforholdene i Vestre Fængsel. Undersøgelsen blev indledt på baggrund af en række klager fra indsatte og pårørende til indsatte i Vestre Fængsel om begrænsninger i adgangen til besøg samt vanskeligheder ved bestilling af besøg.

I klagerne, der bl.a. kom fra en talsmand i Vestre Fængsel på vegne af et stort antal indsatte i fængslet, blev det anført bl.a., at afsoneres ret til besøg fra pårørende blev prioriteret over varetægtsarrestanters ret til besøg fra pårørende, og at pårørende oplevede ventekøer på op til flere timer i forbindelse med bestilling af besøg.

I et brev af 24. oktober 2023, hvor ombudsmanden bad direktoratet om en supplerende udtalelse, sammenfattede ombudsmanden de oplysninger, han havde fået fra myndighederne om de faktiske omstændigheder, således:

”Vestre Fængsel har i sin udtalelse oplyst, at Københavns Fængsler aktuelt oplever et ekstraordinært højt belæg, herunder et højt antal afsonere, som gør det vanskeligt at imødekomme alle indsattes ønsker om regelmæssige besøg af deres pårørende.

Belastningsperioder med overbelæg kan medføre, at Vestre Fængsels besøgsafsnit benyttes til belæg. Samtidig er 25 pct. af fængslets besøgsrum taget ud af drift på grund af personalemangel. Der er for tiden 10 besøgsrum, der benyttes til besøg fra pårørende, mens fem andre besøgsrum anvendes til bl.a. advokatbesøg.

Om prioriteringen af besøg for varetægtsarrestanter og afsonere har Vestre Fængsel oplyst, at afsoneres ret til besøg er blevet prioriteret over varetægtsarrestanters ret til besøg siden den 9. juni 2023.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har i den sammenhæng oplyst, at direktoratet den 9. juni 2023 over for Kriminalforsorgen Hovedstaden indskærpede, at afsonere har ret til besøg mindst en gang ugentligt af en times varighed, jf. straffuldbyrdelseslovens § 51, stk. 1. Direktoratet har i forbindelse med udarbejdelsen af sin udtalelse til mig endnu en gang overfor Områdekantoret i København understreget vigtigheden heraf.

Det er Vestre Fængsels vurdering, at de afsonere og pårørende til afsonere, som udtrykker ønske om besøg, får opfyldt deres krav på ugentlige besøg, når institutionen ikke er nødsaget til at aflyse besøg som følge af belæg i besøgsafsnittet. Dette sker på bekostning af varetægtsarrestanterne, som nedprioriteres.

Det er samtidig Vestre Fængsels vurdering, at reglerne i retsplejeloven og varetægtsbekendtgørelsen vedrørende varetægtsarrestanters ret til besøg i minimum 30 minutter, når forholdene tillader det, overholdes i praksis.

Jeg har på den baggrund forstået Vestre Fængsels udtalelse sådan, at det ikke er alle varetægtsarrestanter, som udtrykker ønske om besøg, der får adgang til ugentlige besøg, uanset om fængslet er nødsaget til at aflyse besøg som følge af belæg i besøgsafsnittet eller ej.”

2.2. Oplysninger modtaget i forbindelse med tilsynsbesøget den 4. september 2024

I forbindelse med tilsynsbesøget den 4. september 2024 blev det oplyst, at belægget i Vestre Fængsel generelt er dalende, og at der ikke længere er overbelæg. Belægget på besøgsdagen var omkring 95 pct. og havde været det i en periode.

Vestre Fængsels ledelse anførte, at antallet af tilgængelige besøgslokaler dog stadig ikke er tilstrækkeligt i forhold til antallet af indsatte, og at det på grund af bemandingssituationen fortsat kun er 15 ud af 20 besøgsrum til indsatte på de almindelige afdelinger, der er i brug,

Af de 15 besøgslokaler er fem reserveret til brug for advokatbesøg, fem bruges til besøg til indsatte med brev- og besøgskontrol (politibesøg), og fem bliver brugt til almindelige pårørendebesøg. Fængslet gennemfører ca. 20 pårørendebesøg om dagen mandag til torsdag og ca. 30 pårørendebesøg om søndagen på de almindelige afdelinger.

Vestre Fængsel har i en mail af 23. december 2024 oplyst, at fængslet har udarbejdet en model, hvorefter der kan tilbydes yderligere 64 pårørendebesøg om måneden med virkning fra 1. marts 2025.

Besøgene er af en times varighed. Der afholdes ikke besøg fredag og lørdag.

Ledelsen oplyste også, at fængslet stadig reserverer besøgstider til afsoneres pårørende med henblik på, at alle afsonere kan komme i betragtning til et ugentligt besøg af en times varighed.

En del af de indsatte afsonere, besøgsholdet talte med, oplyste, at det er meget svært at få besøg, og flere oplyste, at de kun havde besøg hver 14. dag eller sjældnere.

De varetægtsarrestanter, besøgsholdet talte med, gav meget forskellige oplysninger om, hvor hyppigt de kan få besøg. Således oplyste nogle arrestanter, at de får ét besøg om måneden, mens andre oplyste, at der er markant længere tid imellem besøg. Én arrestant oplyste over for besøgsholdet, at han havde være indsat i Vestre Fængsel i ca. 1 ½ år og havde fået tre besøg af sin familie i den periode. Han oplyste, at hans familie er bosiddende i Jylland, at han har skolesøgende børn, der ikke kan tage fri fra skole, at der ikke er besøg om lørdagen i Vestre Fængsel, og at der således kun er én ugedag, hvor han kan få besøg (søndag), hvilket samtidig er den mest efterspurgte besøgsdag.

3. Retsgrundlag

Det følger af straffuldbyrdeslovens § 51, stk. 1, 1. pkt., at en indsat har ret til mindst ét ugentligt besøg af mindst én times varighed og så vidt muligt af to timers varighed (lovbekendtgørelse nr. 201 af 28. februar 2023).

Det følger af retsplejelovens § 771, stk. 1, 1. pkt., at en varetægtsarrestant kan modtage besøg i det omfang, opretholdelse af orden og sikkerhed i varetægtsfængslet tillader det (lovbekendtgørelse nr. 1160 af 5. november 2024).

En varetægtsarrestant har efter varetægtsbekendtgørelsens § 40, stk. 1, 1. pkt., med de begrænsninger, der følger af §§ 42-45, ret til besøg, så ofte forholdene tillader det. Besøgstiden må ikke være kortere end en halv time. Længerevarende besøg skal tillades i det omfang, forholdene tillader det, jf. bekendtgørelsens § 41 (bekendtgørelse nr. 1099 af 16. oktober 2024).

Af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 og 14 fremgår følgende:

”Art. 8. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance.

Stk. 2. Ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

...

Art. 14. Nydelsen af de i denne konvention anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.”

Om forskelsbehandling af henholdsvis afsonere og varetægtsarrestanter fremgår følgende af Jon Fridrik Kjølbro, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, 6. udg. (2023), s. 1013:

”En forskelsbehandling af varetægtsfængslede og afsonere kan udgøre en krænkelse, hvis den mindre favorable behandling af varetægtsfængslede ikke er retfærdiggjort. Det kan udgøre en krænkelse, hvis varetægtsfængslede mulighed for besøg af familie er begrænset i forhold til afsonere med hensyn til form, hyppighed og varighed, hvis en sådan begrænsning ikke er begrundet i varetægtsfængslingens formål.¹”

Jeg henviser endvidere til afsnit 3 i Peter Vedel Kessings artikel Varetægtsfængsling og menneskeret offentliggjort i U 2023B.145, og den domspraksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, der er nævnt heri. Jeg henviser også til Jonas Christoffersen, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention med kommentarer, 4. udg. (2024), Bind 2, side 1236.

Af Justitsministeriets oversættelse af pkt. 99 i De Europæiske Fængselsregler, som også er omtalt i den nævnte artikel, fremgår følgende:

”99. Medmindre en retslig myndighed har nedlagt et specifikt forbud for et bestemt tidsrum i en sag:

- a. er varetægtsfængslede berettiget til at få besøg og kommunikere med familie og andre personer på samme måde som dømte indsatte,
- b. kan varetægtsfængslede få yderligere besøg og have yderligere adgang til andre former for kommunikation, (...).”

Jeg henleder i øvrigt Direktoratet for Kriminalforsorgens opmærksomhed på sagen FOB 1978.210.

---

¹ Se Laduna mod Slovakiet, dom af 13.12.11, §§ 49-73, om begrænsning i mulighed for besøg af familie samt manglende adgang til tv. Se Varnas mod Litauen, dom af 09.07.13, §§ 106-123, om forskelsbehandling mellem varetægtsfængslede og afsonere med hensyn til hyppighed, varighed og mulighed for ægteskabeligt samvær under besøg. Se Chaldayev mod Rusland, dom af 28.05.19, §§ 76-83.

4. Anmodningen om en udtalelse

4.1. Pårørendes besøg

Som ovenfor nævnt har jeg i dag sendt det afsluttende brev vedrørende ombudsmandens tilsynsbesøg i Vestre Fængsel den 4. september 2024 til fængslet med mine anbefalinger vedrørende bl.a. besøgsforhold.

Det drejer sig om en anbefaling om, at ledelsen sikrer afsoneres ret til mindst ét ugentligt besøg. Jeg har også afgivet en anbefaling om, at ledelsen overvejer at ændre besøgstiderne, således at der er flere besøgstider på tidspunkter, hvor det er muligt at få besøg af skolesøgende børn.

Jeg går ud fra, at Vestre Fængsel følger op på anbefalingerne.

Ud over de forhold, der er givet anbefalinger om i forbindelse med tilsynsbesøget, er der andre forhold, som jeg mener, bør undersøges yderligere, og som jeg derfor beder myndighederne om udtalelser om.

Jeg beder således myndighederne om at redegøre for, om besøgskapaciteten i Vestre Fængsel efter myndighedernes opfattelse kan anses for tilstrækkelig til at sikre, at både afsonere og varetægtsarrestanter i fængslet har mulighed for at få tilbudt besøg i et omfang, som er i overensstemmelse med de regler, der er nævnt i pkt. 3 ovenfor.

Jeg beder i den forbindelse myndighederne komme ind på, om der er forhold af strukturel karakter, f.eks. bygningsmæssige eller personalemæssige forhold, der gør det vanskeligt at tilbyde de indsatte de besøg, de har krav på, og hvilke overvejelser det i givet fald giver myndighederne anledning til.

Derudover beder jeg om, at myndighederne redegør nærmere for deres opfattelse af det retlige grundlag for den nuværende prioritering af besøg for afsonere frem for varetægtsarrestanter i lyset af det anførte i pkt. 3. Myndighederne bedes i den forbindelse tilkendegive, om der efter deres opfattelse gælder en nedre grænse for, hvor få besøg en varetægtsarrestant kan blive tilbudt, uden at det er i strid med retsgrundlaget.

4.2. Besøg fra forsvarere

I forbindelse med den tidligere iværksatte undersøgelse spurgte ombudsmanden Direktoratet for Kriminalforsorgen om forsvareres mulighed for at besøge deres klienter i Vestre Fængsel. Det skete på baggrund af bl.a. klager, som han havde modtaget, og omtale i pressen.

Ved ombudsmandens tilsynsbesøg den 4. september 2024 i Vestre Fængsel blev det oplyst fra ledelsen, at der holdes kvartalsvise møder med advokatsamfundet, og at forsvarsadvokaterne på tidspunktet for tilsynsbesøget kun brugte ca. 80 pct. af besøgstiderne.

Jeg har på baggrund af oplysningerne ikke fundet grundlag for at foretage mig mere i forbindelse med tilsynsbesøget, men jeg beder myndighederne om at oplyse om status i forhold til forsvareres mulighed for at besøge deres klienter i Vestre Fængsel. Jeg henviser i den forbindelse til det retsgrundlag, som er gengivet i pkt. 4.2 i ombudsmandens brev til direktoratet af 24. oktober 2023 i forbindelse med den tidligere undersøgelse. Brevet vedlægges i kopi, jf. nedenfor under pkt. 5.

4.3. Opfølgning på anbefalinger om besøgsbestillingssystemet

Ombudsmanden har tidligere – og bl.a. forud for den tidligere iværksatte undersøgelse af besøgsforholdene i Vestre Fængsel – modtaget mange klager over besøgsbestillingssystemet i fængslet.

Under tilsynsbesøget klagede hovedparten af de indsatte, besøgsholdet talte med, også over besøgsbestillingssystemet. De indsatte oplyste bl.a., at deres pårørende sidder i telefonkø i flere timer i deres arbejdstid, og at der i systemet ikke tages tilstrækkeligt højde for indsattes individuelle forhold, f.eks. om den indsatte har børn.

Under tilsynsbesøget oplyste fængslets ledelse, at direktoratet arbejder på at idriftsætte et nyt bookingsystem for hele kriminalforsorgen.

Oplysningerne fra tilsynsbesøget har givet mig grundlag for at anbefale til Vestre Fængsel, at ledelsen organiserer besøgsbestillingssystemet på en måde, der sikrer, at fordelingen af besøg sker efter saglige og relevante kriterier og med en rimelig ventetid for de pårørende i en eventuel telefonkø. Jeg henviser til mit samtidige brev til Vestre Fængsel, som også er sendt i kopi til direktoratet.

Jeg beder om, at myndighederne redegør for, hvilke tiltag der er iværksat og påtænkes iværksat som opfølgning på mine anbefalinger på dette punkt.

Jeg beder desuden Direktoratet for Kriminalforsorgen om at oplyse, om direktoratet fortsat har planer om at indføre et digitalt bookingsystem, og hvornår det i givet fald forventes idriftsat, samt hvordan det forventes at kunne sikre, at fordelingen af besøg sker efter saglige og relevante kriterier. Jeg henviser i den forbindelse til det, der fremgår af anbefalingerne fra kriminalforsorgens 'arbejdsgruppe om advokater og pårørendes besøg i kriminalforsorgen' (august 2024) med hensyn til et nyt digitalt bookingsystem. Det fremgår af denne

rapport, at der skal igangsættes et pilotprojekt med et digitalt bookingsystem i 1-2 institutioner i løbet af 1. kvartal 2025.

5. Frist for afgivelse af udtalelser mv.

Jeg beder om, at Direktoratet for Kriminalforsorgen indhenter udtalelser fra Københavns Fængsler (Vestre Fængsel) og Områdekantoret i Kriminalforsorgen Øst. Direktoratet bedes herefter udarbejde en udtalelse og sende alle udtalelserne til mig.

Jeg har i dag sendt en kopi af dette brev til Områdekantoret i Kriminalforsorgen Øst og Vestre Fængsel. Jeg vedlægger samtidig til direktoratets orientering en kopi af mine breve til områdekantoret og fængslet.

Jeg vedlægger desuden en kopi af ombudsmandens breve af 22. august og 24. oktober 2023 samt direktoratets brev af 3. oktober 2023 med bilag i forbindelse med min tidligere iværksatte egen drift-undersøgelse om besøgsforhold i Vestre Fængsel.

Jeg beder om at modtage udtalelserne senest den **11. april 2025**.

Jeg vil offentliggøre en nyhed om sagen på min hjemmeside.

Med venlig hilsen

Henrik Bloch Andersen

Kopi til:

Områdekantoret i Kriminalforsorgen Øst
Vestre Fængsel